

LATVIJAS REPUBLIKAS PATENTU VALDE

APELĀCIJAS PADOME

Citadeles ielā 7/70, Rīgā, LV-1010; tālruni: 67 099600, 67 099637, 67 099610
fakss: 67 099650; e-pasts: valde@lrpv.gov.lv; http://www.lrpv.gov.lv

Apelācijas lietas šifrs:
ApP/2012/C/LV2009/0007/a

Lēmums

Rīga

2013.gada 22.janvārī

Apelācijas padome (turpmāk - ApP):

ApP sēdes priekšsēdētājs - J.Ancītis,
ApP sēdes locekļi – D.Liberte un K.Krūmiņš,
ApP sekretāre – D.Kotlika,

2012.gada 24.februārī izskatīja apelāciju, kuru, vadoties no *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1610/96 (1996.gada 23.jūlijs) par papildu aizsardzības sertifikāta ieviešanu attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem* (turpmāk - *Regula 1610/96*) 17.panta un Latvijas Republikas *Patentu likuma* 39.panta noteikumiem, 2010.gada 28.jūnijā iesniegusi patentpilnvarotā B.Kravale pieteicēja - uzņēmējiesabiedrības SYNGENTA LIMITED (Lielbritānija) vārdā par Latvijas Republikas Patentu valdes 2010.gada 24.marta lēmumu noraidīt pieteikumu Nr. C/LV2009/0007/a par papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanu augu aizsardzības līdzeklim – azoksistrobīna un hlortalonila kombinācijai (AMISTAR OPTI)

(pieteikuma papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanai datums 20.08.2009; augu aizsardzības līdzekļa reģistrācijas apliecība Latvijā (tirdzniecības atļauja) Nr. 0325 (izsniegta 25.03.2009); papildu aizsardzības sertifikāta pieteikums publicēts 20.01.2010; pamatpatents LV 10018: "Fungicīdie savienojumi un to iegūšanas paņēmieni, sastāvs un paņēmieni sēnīšu apkarošanai"; patenta piešķiršanas datums 20.02.1995; pamatpatenta pieteikuma Nr. P-92-236; pamatpatenta pieteikuma datums 01.12.1992).

Patentu valdes lēmums noraidīt pieteikumu Nr. C/LV2009/0007/a par papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanu pamatots ar to, ka:

- pieteikums neatbilst *Regulas 1610/96* 3.panta 1.punkta a) apakšpunkta un 4.panta noteikumiem, proti, sertifikāta aizsardzības objekts pārsniedz pamatpatenta piešķirtās aizsardzības robežas, un

- pieteikums neatbilst arī *Regulas 1610/96* 3.panta 1.punkta c) apakšpunkta noteikumiem, jo vienai no pieteikumā minētās darbīgo vielu kombinācijas sastāvdaļām, proti, azoksistrobīnam, pamatojoties uz to pašu pamatpatentu LV 10018, jau ir piešķirts papildu aizsardzības sertifikāts C/LV2004/0002/a.

Apelācijas iesniedzējs nepiekrīt Patentu valdes lēmuma pamatojumiem, lūdz lēmumu atcelt un atzīt pieteicēja tiesības uz papildu aizsardzības sertifikātu.

Pamatojoties uz Patentu valdes Izgudrojumu ekspertīzes departamenta vadošās ekspertes M.Rozenblates lūgumu, kuram piekrita apelācijas iesniedzēja pārstāve, ar ApP priekšsēdētājas 04.10.2010 lēmumu lietvedība šajā apelācijas lietā tika apturēta līdz brīdim, kad Eiropas Savienības Tiesa sniedz prejudiciālo nolēmumu lietā C-322/10 (*Medeva BV v Comptroller General of Patents* [2010]).

24.11.2011 Eiropas Savienības Tiesa ir sniegusi prejudiciālo nolēmumu lietā C-322/10, līdz ar to ar ApP priekšsēdētājas 04.01.2012 lēmumu lietvedība šajā apelācijas lietā ir atjaunota.

ApP sēdē piedalījās:

- pieteicēja (apelācijas iesniedzēja) - uzņēmējiesabiedrības SYNGENTA LIMITED (Lielbritānija) pārstāves patentpilnvarotās B.Kravale un A.Borisova;

- Patentu valdes pārstāve Izgudrojumu ekspertīzes departamenta vadošā eksperte M.Rozenblate, kas veikusi minētā pieteikuma ekspertīzi.

I. Izskatot apelācijas iesniegumu un lietas materiālus, Apelācijas padome **konstatēja**:

1. Uzņēmēj sabiedrībai SYNGENTA LIMITED (Lielbritānija) Latvijā pieder patents Nr. 10018 ar nosaukumu „Fungicīdie savienojumi un to iegūšanas paņēmieni, sastāvs un paņēmieni sēnīšu apkarošanai” (ieteikuma Nr. P-92-236; ieteikuma datums 01.12.1992; patenta piešķiršanas datums 20.02.1995).

2. Pamatojoties uz šo patentu LV 10018, uzņēmēj sabiedrībai SYNGENTA LIMITED (Lielbritānija) jau ir piešķirts papildu aizsardzības sertifikāts C/LV2004/0002/a augu aizsardzības līdzeklim „Azoksistrobīns metil(E)-2-{2-[6-(2-ciānfenoksi)pirimidin-4-iloksi]fenil}-3-metoksiakrilāts (AMISTĀRS)”.

3. 2009.gada 20.augustā uzņēmēj sabiedrības SYNGENTA LIMITED vārdā patentpilnvarotā J.Gainutdinova iesniegusi Patentu valdē lūgumu piešķirt papildu aizsardzības sertifikātu augu aizsardzības līdzeklim – azoksistrobīna un hlortalonila kombinācijai (AMISTAR OPTI, azoksistrobīna un hlortalonila maisījums; azoksistrobīns: metil(E)-2-{2-[6-(2-ciānfenoksi)pirimidin-4-iloksi]fenil}-3-metoksiakrilāts, hlortalonils: tetrahlorizoftaloniirils), kā pamatpatentu atkal norādot patentu LV 10018. Pieteikumam pievienota Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas Valsts augu aizsardzības dienesta uzņēmēj sabiedrībai SYNGENTA CROP PROTECTION AG (Šveice) 25.03.2009 izsniegta augu aizsardzības līdzekļa reģistrācijas apliecība Nr. 0325, kurā norādīts, ka 25.03.2009 Latvijā ir reģistrēts augu aizsardzības līdzeklis „Amistārs Opti 480 s.k.”. Kā šī augu aizsardzības līdzekļa darbīgās vielas norādīti azoksistrobīns (80 g/l) un hlortalonils (400 g/l), bet kā preparatīvā forma – suspensijas koncentrāts.

4. Uzskatot, ka pamatpatents LV 10018 neaizsargā divu aktīvo vielu - azoksistrobīna un hlortalonila kombināciju, bet gan tikai pirmo aktīvo vielu - azoksistrobīnu, Patentu valde 15.09.2009 paziņojumā pieteicējam lūgusi norādīt, kurā vietā pamatpatentā LV 10018 ir definēta abu aktīvo vielu kombinācija.

5. Atbildot uz Patentu valdes paziņojumā izteikto lūgumu, pieteicēja pārstāve savā 08.12.2009 atbildē ir norādījusi, ka azoksistrobīna un hlortalonila maisījums (AMISTAR OPTI) nepārprotami ir aizsargāts ar patentu LV 10018, jo:

- azoksistrobīns ir aizsargāts ar pamatpatenta 6.pretenziju, kā arī minēts I tabulā (9.savienojums), savukārt tā iegūšanas process ir aprakstīts 3.piemērā;
- pamatpatenta 7.pretenzija aizsargā fungicīdu kompozīciju, kas satur (angliski - *comprising*) fungicīdi efektīvu daudzumu savienojuma, kas minēts izgudrojuma 1.pretenzijā (kas aptver arī aktīvo sastāvdaļu azoksistrobīnu), un fungicīdi pieņemamu nesēju vai šķīdinātāju. Patentu pretenziju rakstīšanas praksē ir pieņemts, ka termina „satur” (*comprising*) lietošana nozīmē, ka pretenzija aptver visus uzskaitītos elementus, bet var aptvert arī citus elementus, kas nav tieši minēti pretenzijā. Tas nozīmē, ka pretenzijas aizsardzības apjoms attiecas ne tikai uz tām pazīmēm, kas skaidri minētas pretenzijas tekstā, bet var attiekties arī uz citām papildu pazīmēm, kas nav skaidri minētas (atbildei pievienoti materiāli angļu valodā no Interneta vietnēm <http://www.patentlens.net/daisy/bios/2618.html> un <http://www.patenthawk.com> un ASV Patentu un preču zīmju iestādes mājas lapas, kas skaidro patentu pretenzijās tradicionāli izmantoto frāžu, to skaitā arī vārda *comprising*, nozīmi un saturu). Tādējādi uzskatāms, ka pamatpatenta 7.pretenzija aizsargā kompozīciju, kas satur azoksistrobīnu un kādu citu papildu aktīvo sastāvdaļu, piemēram, hlortalonilu;

- bez tam azoksistrobīna un hlortalonila maisījums ir minēts arī patenta aprakstā, proti, 38.-39.lpp. Tur norādīts, ka izgudrojuma kompozīcija var saturēt citus savienojumus ar bioloģisko iedarbību, t.i., savienojumus ar līdzīgu vai papildinošu fungicīdu iedarbību. Turklāt hlortalonils ir skaidri minēts kā piemērs fungicīdiem savienojumiem, kas var tikt ietverti izgudrojuma kompozīcijā.

6. Atbildot uz pieteicēja pārstāves 08.12.2009 vēstulē ietvertajiem argumentiem, Patentu valde 21.12.2009 paziņojumā pieteicējam norādījusi, ka papildu aizsardzības sertifikātu C/LV2009/0007/a nevar piešķirt, jo pamatpatents neaizsargā tirdzniecības atļaujā minēto aktīvo vielu kombināciju, bet uz

aktīvo vielu azoksistrobīnu, pamatojoties uz to pašu pamatpatentu LV 10018, jau ir piešķirts papildu aizsardzības sertifikāts C/LV2004/0002/a.

Atbildot uz šo paziņojumu, pieteicēja pārstāve 19.03.2010 atbildē norādījusi, ka klientam nav jaunu argumentu, ko iesniegt Patentu valdei, un lūgusi pieņemt lēmumu par papildu aizsardzības sertifikāta C/LV2009/0007/a piešķiršanu, pamatojoties uz lietā esošajiem argumentiem.

7. 24.03.2010 Patentu valde saskaņā ar *Regulas 1610/96* 10.pantu pieņēmusi lēmumu par papildu aizsardzības sertifikāta pieteikuma C/LV2009/0007/a noraidīšanu. Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem:

7.1. pieteikums neatbilst *Regulas 1610/96* 3.panta 1.punkta a) apakšpunkta un 4.panta noteikumiem, proti, sertifikāta aizsardzības objekts pārsniedz pamatpatenta piešķirtās aizsardzības robežas. Patentu valde uzskata, ka pamatpatents LV 10018 neaizsargā augu aizsardzības līdzekļa reģistrācijas apliecībā (tirdzniecības atļaujā) Nr. 0325 minēto līdzekli, proti, darbīgo vielu azoksistrobīna un hlortalonila kombināciju:

- ņemot vērā, ka *Regula 1610/96* un *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 469/2009 (2009.gada 6.maijs) par papildu aizsardzības sertifikātu zālēm (Kodificētā versija)* (agrāk - *Regula 1768/92*) būtībā ir identiskas, kā arī to, ka *Regulas 1610/96* 4.apsvērumā ir teikts, ka šīs regulas normas ir piemērojamas līdzvērtīgi *Regulas 469/2009* (agrāk - *Regula 1768/92*) normām, Patentu valde attiecīgās normas interpretē vienādi abu regulu gadījumos. Eiropas Savienības Tiesa prejudiciālās lietas C-392/97 (*Farmitalia Carlo Erba Srl v German Patent Office* [1999]) nolēmuma 27.punktā norāda, ka patenta piešķirtās aizsardzības apjomu nosaka atbilstoši nacionālajiem patentu tiesības regulējošajiem normatīvajiem aktiem. Tādēļ saskaņā ar *Patentu likuma* 17.panta pirmo daļu pamatpatenta LV 10018 piešķirto aizsardzības apjomu nosaka patenta pretenzijas;
- papildu aizsardzības sertifikāta C/LV2009/0007/a pamatpatenta LV 10018 7.pretenzija ir šāda: „Fungicīdais maisījums, kas satur fungicīdi efektīvu daudzumu izgudrojuma formulas 1.punktam atbilstoša savienojuma [azoksistrobīna] un fungicīdiem piemērotu pamatvielu vai irdinātāju”;
- tātad azoksistrobīna un hlortalonila maisījums nav skaidri definēts pamatpatenta pretenzijās, jo hlortalonils nav ne pamatviela, ne arī irdinātājs, bet gan aktīvā viela. Hlortalonils kā otra darbīgā viela kombinācijā ar azoksistrobīnu ir minēta izgudrojuma apraksta 39.lappusē kā viens no daudziem desmitiem iespējamo savienojumu. Izgudrojuma aprakstā nav konkrētu izgudrojuma izpildījuma piemēru, kuros būtu minēta konkrēta darbīgo vielu azoksistrobīna un hlortalonila kombinācija;
- līdz ar to Patentu valde uzskata, ka attiecībā uz papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanu patenta pretenziju interpretācijai nav piemērojams pieteicēja ieteiktais patenta pārkāpuma identificēšanas tests, bet sertifikāta objektam ir jābūt skaidri definētam patenta pretenzijās;
- līdzīgi papildu aizsardzības sertifikātu piešķiršanas nosacījumus vērtē arī vairākas citas Eiropas Savienības dalībvalstis – Lielbritānija, Zviedrija, Dānija, Spānija, Francija (to patentu iestādes un tiesas), uzskatot, ka, ja sertifikāts tiek lūgts aktīvo (darbīgo) vielu kombinācijai, pamatpatentam tieši (tātad pretenzijās) jāaizsargā minētā kombinācija. Nevar piešķirt sertifikātu vielu kombinācijai, ja pamatpatentā ir aizsargāta tikai viena kombinācijas sastāvdaļa (viena aktīvā viela). Arī šajās dalībvalstīs uzskata, ka patenta pārkāpuma identificēšanas tests nav piemērojams papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanas procedūrā (skat. rakstu „*Specific strikes on SPCs*” žurnālā *Patent World*, Nr. 220, 2010.gada marts, 18.-20.lpp., kurā apkopota attiecīgo valstu prakse);

7.2. pieteikums neatbilst arī *Regulas 1610/96* 3.panta 1.punkta c) apakšpunkta noteikumiem, jo vienai no pieteikumā minētās darbīgo vielu kombinācijas sastāvdaļām, proti, azoksistrobīnam, pamatojoties uz to pašu pamatpatentu LV 10018, jau ir piešķirts papildu aizsardzības sertifikāts C/LV2004/0002/a. Ja piekristu pieteicēja ieteiktajai pretenziju interpretācijai sertifikāta piešķiršanas procedūrā, proti, ka pretenzijā lietotā pārejas frāze „...kas satur...” patentu tiesībās tiek traktēta kā „vaļēja frāze”, proti, kā tāda, kas neizslēdz citu sastāvdaļu iekļaušanu pretenzijas apjomā, tad šāda interpretācija būtu piemērojama arī papildu aizsardzības sertifikātam C/LV2004/0002/a. Līdz ar to sertifikātam C/LV2004/0002/a būtu jāaizsargā arī vielu azoksistrobīna un hlortalonila kombinācija. Bet saskaņā ar *Regulas 1610/96* 3.panta 1.punkta c) apakšpunktu vienai darbīgai vielai var piešķirt tikai vienu sertifikātu.

8. Apelācijas iesniedzēja - uzņēmuma SYNGENTA LIMITED pārstāve apelācijas iesniegumā un ApP sēdes gaitā Patentu valdes lēmuma pamatojumiem nepiekrīt, pretstatot tiem šādus argumentus:

8.1. *Regulas 1610/96* 4.pants paredz, ka sertifikāta aizsardzības objekts nevar pārsniegt pamatpatenta piešķirtās aizsardzības robežas. Saskaņā ar Eiropas Savienības tiesu praksi

patentpatenta piešķirtās aizsardzības apjomu nosaka atbilstoši nacionālajiem patentu tiesības regulējošajiem normatīvajiem aktiem. *Patentu likuma* 17.panta pirmā daļa paredz, ka „no patenta izrietošo izņēmuma tiesību apjomu nosaka patenta pretenzijas”, taču šai panta daļai ir arī otrs teikums, proti, „to [pretenziju] skaidrojumam var izmantot izgudrojuma aprakstu un zīmējumus”. Šajā papildu aizsardzības sertifikāta pieteikuma lietā tieši apraksta izmantošana pretenziju skaidrojumam ir viens no būtiskajiem faktoriem;

8.2. kā jau tas norādīts pieteicēja pārstāves 08.12.2009 atbildē Patentu valdei un pamatojoties uz šajā atbildē minētajiem apsvērumiem, ir uzskatāms, ka patentpatenta 7.pretenzija aizsargā funkcīdu kompozīciju, kas satur azoksistrobīnu un citu papildu aktīvo sastāvdaļu. Interpretējot šo patenta pretenziju atbilstoši *Patentu likuma* 17.panta pirmajai daļai, t.i., pretenzijas saturs noskaidrošanai izmantojot patenta aprakstu, secināms, ka šī papildu viela var būt arī hlortalonils. Arī Patentu valdes lēmumā nav noliegts, ka patenta apraksta 39.lappusē ir minēta abu aktīvo vielu kombinācija. Pieteicējs uzskata, ka tas jau ir pietiekami, lai atzītu, ka patentpatents aizsargā azoksistrobīna un hlortalonila kombināciju. Līdz ar to, piešķirot šim produktam papildu aizsardzības sertifikātu, netiktu pārkāpti *Regulas 1610/96* 4.panta nosacījumi, ka sertifikāta aizsardzības objekts nevar pārsniegt patentpatenta piešķirtās aizsardzības robežas;

8.3. šajā lietā nevar būt nozīme tam, ka „izgudrojuma aprakstā nav konkrētu izgudrojuma izpildījuma piemēru, kuros būtu minēta konkrēta darbīgo vielu azoksistrobīna un hlortalonila kombinācija” (*citāts no Patentu valdes 24.03.2010 lēmuma*). Ministru kabineta 2008.gada 1.aprīļa noteikumu Nr. 224 „Patentu un patentu pieteikumu noteikumi” 5.6.punkts paredz, ka viena no izgudrojuma apraksta daļām ir izgudrojuma īstenošanas viena vai vairāku piemēru detalizēts izklāsts, aprakstot iespējamo rūpnieciskās izmantošanas veidu. Netiek prasīta visu iespējamo piemēru minēšana, jo tas nav nedz iespējams, nedz arī būtu lietderīgi;

8.4. pārejas frāzes „satur” (*comprising*) atvērtā interpretācija plaši tiek lietota Eiropas Savienības dalībvalstīs un citās valstīs. Eiropas Patentu iestādes Vadlīnijās patentu ekspertīzei ir norādīts, ka, kamēr ikdienas valodā vārdam „satur” var būt abas nozīmes – gan „ietver”, „satur” vai „aptver”, gan „sastāv no”, patenta pretenziju rakstīšanā tiesiskā noteiktība parasti prasa, lai to interpretētu plašākajā nozīmē – „ietver”, „satur” vai „aptver”. No otras puses, ja ķīmiska savienojuma pretenzijā ir minēts, ka „tas sastāv no sastāvdaļām A, B un C” ar to proporciju, kas izteikta procentos, tad jebkādas papildu sastāvdaļas klātbūtne ir izslēgta, un tāpēc procentu summai ir jābūt 100% (skat. Eiropas Patentu iestādes lietas T 759/91 un T 711/90; *Guidelines for Examination in the European Patent Office, Part C, Guidelines for Substantive Examination, Chapter III, 4.21*). Arī Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (turpmāk - WIPO) rokasgrāmatā patentu rakstīšanā ir minēts, ka „atvērtās frāzes neizslēdz citu papildu, nenosauktu elementu vai nenosauktu metodes darbību iespējamību. Citiem vārdiem sakot, atvērtās frāzes ir ietverošas, nevis izslēdzošas” (skat. PIŅO rokasgrāmata patentu rakstīšanā, WIPO, 70.lpp.). Minētā pretenziju interpretācija ir piemērojama visos gadījumos, kad vien nepieciešams noteikt patenta aizsardzības apjomu, to skaitā arī papildu aizsardzības sertifikātu piešķiršanas gadījumos;

8.5. nevar piekrist Patentu valdes eksperta apgalvojumam, ka papildu aizsardzības sertifikāta pieteikums neatbilst *Regulas 1610/96* 3.panta 1.punkta c) apakšpunktam tā iemesla dēļ, ka vienai no pieteikumā minētās darbīgo vielu kombinācijas sastāvdaļām, proti, azoksistrobīnam, pamatojoties uz to pašu patentpatentu LV 10018, jau ir piešķirts papildu aizsardzības sertifikāts C/LV2004/0002/a:

- saskaņā ar *Regulas 1610/96* noteikumiem papildu aizsardzības sertifikātu piešķir produktiem – augu aizsardzības līdzekļiem, kas ir aktīvās vielas (piem., aktīvā viela A), un preparātiem, kuru sastāvā ietilpst viena vai vairākas aktīvas vielas (piem., aktīvo vielu kombinācija A+B). Arī būtībā identiskās *Regulas 469/2009* 1.panta b) punkts paredz, ka produkts ir medicīniska produkta aktīvā viela (piem., A1) vai aktīvo vielu kombinācija (piem., A1+B1);

- Eiropas Savienības Tiesa lēmumā lietā C-258/99 (*BASF AG v Bureau voor de Industriële Eigendom* [1999]) ir skaidrojusi, ka produkta jēdziens aptver ķīmiskos elementus un to savienojumus, kas sastopami dabā vai iegūti, kam ir vispārēja vai specifiska iedarbība pret kaitīgiem organismiem vai uz augiem, augu daļām vai augu produktiem, un ka tieši produkta ķīmiskais savienojums un tā iedarbība uz mērķi ir izmantojami par kritērijiem produkta identificēšanai (minētā lēmuma 25. un 28.punkts);

- augu aizsardzības līdzeklis, uz kuru attiecas pieteikums C/LV2009/0007/a, acīmredzami atšķiras no augu aizsardzības līdzekļa, kurš ir aizsargāts ar papildu aizsardzības sertifikātu C/LV2004/0002/a. Atšķiras gan ķīmisko elementu savienojumi, kas ir produktu sastāvā, gan arī iedarbības raksturs uz mērķi un pats mērķis (iedarbības objekts) (apelācijai pievienota tabula, kurā salīdzinoši apkopota informācija par abiem augu aizsardzības līdzekļiem – to iedarbības raksturs,

apstrādājamā kultūra, kaitīgais organisms). Līdz ar to sertifikāta piešķiršana produktam „azoksistrobīns” neliedz piešķirt sertifikātu produktam „azoksistrobīna un hlortalonila kombinācija”;

- nevar piekrist Patentu valdes lēmumā izteiktajam apgalvojumam, ka, piemērojot Eiropas Patentu iestādes un WIPO atzīto frāzes „kas satur” interpretāciju, sertifikātam C/LV2004/0002/a būtu jāaizsargā vielu kombinācija „azoksistrobīns + hlortalonils”, jo sertifikāts nav jāpiešķir visām aktīvajām vielām (to kombinācijām), kuras aizsargā pamatpatents, bet gan tai aktīvajai vielai (vielu kombinācijai), kuru aizsargā pamatpatents un kurai piešķirta tirdzniecības atļauja. Tā kā AMISTĀRS gadījumā tirdzniecības atļauja bija piešķirta tikai azoksistrobīnam, kuru aizsargā pamatpatents, tad C/LV2004/0002/a varēja attiekties un tas attiecas tikai uz azoksistrobīnu. Savukārt C/LV2009/0007/a gadījumā tirdzniecības atļauja piešķirta azoksistrobīna un hlortalonila kombinācijai, un šo kombināciju aizsargā pamatpatents, tāpēc arī sertifikāts šajā gadījumā piešķirams azoksistrobīna un hlortalonila kombinācijai;

8.6. Lielbritānijā, Vācijā, Nīderlandē, Čehijā un Beļģijā, pamatojoties uz Latvijas patentam LV 10018 analoģu pamatpatentu, ir piešķirts papildu aizsardzības sertifikāts gan azoksistrobīnam, gan vēlāk arī azoksistrobīna un hlortalonila kombinācijai.

9. ApP sēdē, analizējot Eiropas Savienības Tiesas prejudiciālajā lietā C-322/10 (*Medeva BV v Comptroller General of Patents* [2010]) sniegtā skaidrojuma ietekmi uz ApP izskatāmo lietu, Patentu valdes pārstāve norādīja, ka šis nolēmums skaidri pasaka, ka papildu aizsardzības sertifikātu nevar piešķirt vielām, kas nav nosauktas pretenzijās. Pamatpatenta LV 10018 pretenzijās nekādā veidā nav nosaukta otra aktīvā viela – hlortalonils.

Savukārt apelācijas iesniedzēja pārstāve norādīja, ka lietā C-322/10 sniegtās atbildes uz jautājumiem ir ļoti vispārīgas, tās nedod konkrētu izpratni un nenosauc konkrētus kritērijus. Attiecībā uz ApP izskatāmo lietu prejudiciālais nolēmums lietā C-322/10 neizslēdz arī paplašināto tulkojumu, proti, to, ka pamatpatents aizsargā arī vielu kombināciju.

II. Apelācijas izskatīšanas rezultātā Apelācijas padome nāca pie šādiem **slēdzieniem**:

1. No lietas materiāliem var konstatēt, ka uzņēmēj sabiedrības SYNGENTA LIMITED apelācija ir iesniegta saskaņā ar *Regulā 1610/96* un *Patentu likumā* paredzēto kārtību. Tādējādi ir pamats tās izskatīšanai pēc būtības.

2. Patentu valdes lēmums noraidīt uzņēmēj sabiedrības SYNGENTA LIMITED papildu aizsardzības sertifikātu Nr. C/LV2009/0007/a ir pamatots ar atsauci uz *Regulas 1610/96* 3.panta 1.punkta a) apakšpunkta un 4.panta noteikumiem un šīs pašas regulas 3.panta 1.punkta c) apakšpunkta noteikumiem.

2.1. *Regulas 1610/96* 3.panta (*Sertifikāta iegūšanas apstākļi*) 1.punkta a) apakšpunkts nosaka, ka sertifikātu piešķir, ja dalībvalstī, kurā pieteikums ir iesniegts, pieteikuma iesniegšanas dienā līdzekļi aizsargā spēkā esošs pamata patents. *Regulas 1610/96* 4.pants (*Aizsardzības objekts*) nosaka, ka, nepārsniedzot pamata patenta piešķirtās aizsardzības limitus, aizsardzība, ko piešķir sertifikāts, aptver vienīgi līdzekļi, uz ko attiecas atbilstoša augu aizsardzības līdzekļa tirdzniecības atļauja, attiecībā uz jebkādu līdzekļa kā augu aizsardzības līdzekļa izmantošanu, kas dota pirms sertifikāta termiņa beigām.

Ņemot vērā, ka *Regulas 1610/96* un *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 469/2009 (2009.gada 6.maijs) par papildu aizsardzības sertifikātu zālēm (Kodificētā versija)* (agrāk - *Regula 1768/92*) normas ir veidotas identiski, kā arī to, ka *Regulas 1610/96* 4.apsvērumā ir teikts, ka jauninājumiem augu aizsardzības līdzekļu jomā ir nepieciešama aizsardzība, kas būtu līdzvērtīga tai, kas piešķirta medikamentiem ar *Regulu 1768/92*, tad savstarpēji atbilstošas normas būtu jāinterpretē vienādi abu regulu gadījumos. Eiropas Savienības Tiesa prejudiciālās lietas C-392/97 (*Farmitalia Carlo Erba Srl v German Patent Office* [1999]) nolēmuma 27.punktā norāda, ka patenta piešķirtās aizsardzības apjomu nosaka atbilstoši nacionālajiem patentu tiesības regulējošajiem normatīvajiem aktiem. *Patentu likuma* 17.panta (*Izņēmuma tiesību apjoms*) pirmā daļa nosaka, ka no patenta izrietošo izņēmuma tiesību apjomu nosaka patenta pretenzijas. To skaidrojumam var izmantot izgudrojuma aprakstu un zīmējumus.

Savukārt prejudiciālās lietas C-322/10 (*Medeva BV v Comptroller General of Patents* [2010]) nolēmuma 28.punktā un rezolutīvās daļas 1) punktā Eiropas Savienības Tiesa norāda, ka *Regulas*

Nr. 469/2009 par papildu aizsardzības sertifikātu zālēm 3.panta a) punkts (tas atbilst *Regulas 1610/96* 3.panta 1.punkta a) apakšpunktam – *ApP piezīme*) ir interpretējams tādējādi, ka tas liedz dalībvalsts par rūpniecisko īpašumu atbildīgajām iestādēm piešķirt papildu aizsardzības sertifikātu aktīvajām vielām, kas nav minētas šāda pieteikuma pamatojumā minētā pamatpatenta pretenziju formulējumā (angliski – *not specified in the wording of the claims*).

2.2. *Regulas 1610/96* 3.panta (*Sertifikāta iegūšanas apstākļi*) 1.punkta c) apakšpunkts paredz, ka sertifikātu piešķir, ja dalībvalstī, kurā pieteikums ir iesniegts, pieteikuma iesniegšanas dienā līdzeklis (saskaņā ar 1.panta 8.punktu „līdzeklis” ir kāda augu aizsardzības līdzekļa aktīva viela ... vai aktīvu vielu kombinācija) līdz šim nekad nav bijis kāda sertifikāta priekšmets.

3. ApP uzskata, ka Patentu valde, noraidot pieteikumu Nr. C/LV2009/0007/a par papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanu augu aizsardzības līdzeklim – azoksistrobīna un hlortalonila kombinācijai, pamatoti atsaukusies uz *Regulas 1610/96* 3.panta 1.punkta a) apakšpunkta un 4.panta noteikumiem, jo vielu kombinācija, uz kuru attiecas augu aizsardzības līdzekļa tirdzniecības atļauja un attiecībā uz kuru tiek lūgts piešķirt papildu aizsardzības sertifikātu, nav minēta pamatpatenta pretenziju formulējumā:

3.1. Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas Valsts augu aizsardzības dienests uzņēmēj sabiedrībai SYNGENTA CROP PROTECTION AG (Šveice) 25.03.2009 izsniedzis augu aizsardzības līdzekļa reģistrācijas apliecību Nr. 0325, kurā norādīts, ka 25.03.2009 Latvijā ir reģistrēts augu aizsardzības līdzeklis „Amistārs Opti 480 s.k.”. Kā šī augu aizsardzības līdzekļa darbīgās vielas norādīti azoksistrobīns (80 g/l) un hlortalonils (400 g/l), bet kā preparatīvā forma – suspensijas koncentrāts;

3.2. uzņēmēj sabiedrība SYNGENTA LIMITED, atsaucoties uz iepriekšminēto reģistrācijas apliecību, lūgusi piešķirt papildu aizsardzības sertifikātu augu aizsardzības līdzeklim – azoksistrobīna un hlortalonila kombinācijai (AMISTAR OPTI, azoksistrobīna un hlortalonila maisījums; azoksistrobīns: metil(E)-2-{2-[6-(2-ciānfenoksi)pirimidin-4-iloksi]fenil}-3-metoksiakrilāts, hlortalonils: tetrahlorizoftalonitrils), kā pamatpatentu norādot patentu LV 10018;

3.3. lietā nav strīda par to, ka hlortalonils ir aktīvā viela;

3.4. apelācijas iesniedzējs norāda, ka azoksistrobīna un hlortalonila maisījums ir aizsargāts ar pamatpatenta LV 10018 7.pretenziju: „Fungicīdais maisījums, kas satur (angliski - *comprising*) fungicīdi efektīvu daudzumu izgudrojuma formulas 1.punktam atbilstoša savienojuma un fungicīdiem piemērotu pamatvielu vai irdinātāju”. Tātad šī pretenzija aizsargā maisījumu, kas sastāv no azoksistrobīna un kādas pamatvielas vai irdinātāja. Taču hlortalonils nav ne pamatviela, ne arī irdinātājs, bet gan aktīvā viela. Hlortalonils kā otra darbīgā viela kombinācijā ar azoksistrobīnu ir minēts izgudrojuma apraksta 38. - 39.lappusē kā viens no daudziem desmitiem iespējamo vielu kombinācijā, taču pretenzijās šāda kombinācija nav nosaukta. Pamatpatentā nav arī norādīts, kādu efektu vai labumu dod tieši azoksistrobīna un hlortalonila kombinācija. Tātad azoksistrobīna un hlortalonila maisījums nav skaidri minēts pamatpatenta LV 10018 pretenzijās;

3.5. ApP piekrīt Patentu valdes lēmumā izteiktajam viedoklim, ka attiecībā uz papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanu patenta pretenziju interpretācijai nav piemērojams apelācijas iesniedzēja ieteiktais patenta pārkāpuma identificēšanas tests, bet saskaņā ar *Patentu likuma* 17.panta pirmās daļas noteikumiem sertifikāta objektam ir jābūt skaidri definētam patenta pretenzijās. Minētā panta otrais teikums nosaka, ka pretenziju skaidrojumam var izmantot izgudrojuma aprakstu un zīmējumus, bet papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanas gadījumā nav runa par pretenziju skaidrojumu, bet gan, kā to norāda Eiropas Savienības Tiesa, par to, ka vielu kombinācijai ir jābūt minētai pamatpatenta pretenziju formulējumā (skat. prejudiciālās lietas C-322/10 (*Medeva BV v Comptroller General of Patents* [2010]) nolēmuma 28.punktu).

4. Lietā nav izšķirošas nozīmes apelācijas iesniedzēja viedoklim, ka patenta pretenziju rakstīšanas praksē ir pieņemts, ka termina „satur” (angliski - *comprising*) lietošana nozīmē, ka pretenzija aptver visus uzskaitītos elementus, bet var aptvert arī citus elementus, kas nav tieši minēti pretenzijā. Pamatpatenta LV 10018 7.pretenzijā, par kuras interpretāciju šajā apelācijas lietā ir strīds, ir lietots termins „satur” (angliski - *comprising*), bet, kā jau minēts iepriekš, papildu aizsardzības

sertifikāta piešķiršanas gadījumā nav runa par pretenziju skaidrojumu, bet gan par to, ka vielu kombinācijai ir jābūt minētai pamatpatenta pretenziju formulējumā.

5. Līdz ar to ApP uzskata, ka, pamatojoties uz pamatpatenta LV 10018 7.pretenziju un augu aizsardzības līdzekļa reģistrācijas apliecību Nr. 0325, papildu aizsardzības sertifikāts var tikt piešķirts aktīvajai vielai azoksistrobīnam. Taču azoksistrobīnam, pamatojoties uz to pašu pamatpatentu LV 10018, jau ir piešķirts papildu aizsardzības sertifikāts C/LV2004/0002/a, un saskaņā ar *Regulas 1610/96 3.panta 1.punkta c)* apakšpunktu vienai darbīgai vielai var piešķirt tikai vienu sertifikātu.

6. Līdz ar to ApP uzskata, ka uzņēmējsabiedrības SYNGENTA LIMITED (Lielbritānija) apelācija ir noraidāma.

III. Ņemot vērā šā lēmuma I un II daļā minētos argumentus un secinājumus, Apelācijas padome, vadoties no *Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1610/96 (1996.gada 23.jūlijs) par papildu aizsardzības sertifikāta ieviešanu attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem 17.panta un Patentu likuma 39. un 42.panta noteikumiem par apelācijām un to izskatīšanu un pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1610/96 (1996.gada 23.jūlijs) par papildu aizsardzības sertifikāta ieviešanu attiecībā uz augu aizsardzības līdzekļiem 3.panta 1.punkta a) un c) apakšpunkta un 4.panta noteikumiem un Patentu likuma 17.panta pirmās daļas noteikumiem, nolēmj:*

1. noraidīt uzņēmējsabiedrības SYNGENTA LIMITED (Lielbritānija) apelāciju par Patentu valdes lēmumu, ar kuru noraidīts pieteikums Nr. C/LV2009/0007/a par papildu aizsardzības sertifikāta piešķiršanu;

2. Patentu valdes Izgudrojumu ekspertīzes departamentam, pamatojoties uz šo lēmumu, *Patentu likumā* noteiktajā kārtībā izdarīt Izgudrojumu valsts reģistrā, kā arī citā Patentu valdes dokumentācijā nepieciešamos ierakstus, kas ir saistīti ar pieteikuma Nr. C/LV2009/0007/a noraidīšanu.

Saskaņā ar *Patentu likuma 42.panta septīto daļu* Apelācijas padomes lēmumu apelācijas iesniedzējs var pārsūdzēt tiesā sešu mēnešu laikā no lēmuma noraksta saņemšanas dienas Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Pieteikums iesniedzams Administratīvajā rajona tiesā. Šis lēmums, ja tas nav pārsūdzēts noteiktajā laikā, saskaņā ar normatīvo aktu noteikumiem stājas spēkā pēc tam, kad notecējis termiņš tā pārsūdzēšanai.

ApP sēdes priekšsēdētājs

/paraksts/

J.Ancītis

ApP sēdes loceklis:

/paraksts/

D.Liberte

/paraksts/

K.Krūmiņš